

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**STŘEDISKA VOLNÉHO ČASU, OPAVA,
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE**

1. ledna 2018

Mgr. Soňa Wenzelová

OBSAH

1.	Základní údaje o středisku volného času	3
2.	Charakteristika Střediska volného času Opava.....	4
3.	Cíle zájmového vzdělávání.....	4
3.1.	Dlouhodobé cíle.....	5
3.2.	Krátkodobé cíle.....	5
4.	Formy zájmového vzdělávání.....	8
5.	Délka zájmového vzdělávání a časový plán	8
6.	Popis materiálních podmínek	9
6.1	Ředitelství.....	9
6.2	SVČ Opava, Jaselská 4.....	9
6.3	SVČ Opava, Husova 17.....	9
6.4	Loutkové divadlo Opava, Husova 17	10
6.5.	Další pronajaté prostory pro činnost SVČ.....	10
6.6.	Ubytovací možnosti.....	10
7.	Popis personálních podmínek	10
8.	Popis ekonomických podmínek	11
9.	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	12
10.	Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání	13
10.1	Přijímání uchazečů	13
10.2	Průběh.....	13
10.3	Ukončování vzdělávání	13
11.	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
12.	Obsah zájmového vzdělávání v SVČ.....	14
13.	Evaluační a autoevaluační	16
14.	Závěrečná ustanovení	16

1. Základní údaje o středisku volného času

Název školy:	Středisko volného času, Opava, příspěvková organizace
Adresa školy:	Jaselská 227/4, 746 01 Opava
IČ školy:	72071397
Telefonní kontakt:	553 712 100, 68457564
Adresa pro dálkový přístup:	info@svcopava.cz, 5it245c
Webové stránky školy:	www.svcopava.cz
Zřizovatel školy:	Statutární město Opava, se sídlem Opava, Horní náměstí 69, IČ 003 005 35
Ředitel školy:	Mgr. Soňa Wenzelová, Dis.
Zástupce ředitele školy:	Jana Vondálová
Sídlo zařízení a jeho součásti:	<p>Středisko volného času, Opava, příspěvková organizace, Jaselská 227/4, 746 01 Opava</p> <p>SVČ Jaselská Prostorové možnosti: 12 učeben, 1 sál, 1 malá tělocvična</p> <p>SVČ Husova Loutkové divadlo v Opavě – nájem Církev československá husitská Prostorové možnosti: jeviště s hledištěm a zázemím, 2 zkušebny, 1 místnost pro sklad Oddělení sportu, turistiky a přírodovědy Prostorové možnosti: 3 klubovny, 4 kanceláře, sklepní klubovna, přípravná krmiva a sklad krmiva ve sklepě, skleník ve dvoře, domeček pro zvířata ve dvoře, zahrada, 2 garáže, voliéry pro okrasné ptactvo v zahradě</p> <p>Bunkr v Městských sadech – sklad lodí, turistického a vodáckého materiálu</p> <p>Meleček - dřevěný srub v katastru obce Hradec nad Moravicí (Žimrovice)</p>

2. Charakteristika Střediska volného času Opava

Středisko volného času, Opava, příspěvková organizace (dále jen SVČ) je plně otevřeným střediskem volného času v Opavě a poskytuje účastníkům zájmové vzdělávání, tj. naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. SVČ systematicky pracuje s účastníky prakticky ve všech formách činností definovaných zákonnými normami (§ 118 Zák.

561/04 Sb., Vyhláška MŠMT 74/05 Sb.), metodickými pokyny a dalšími dokumenty (zřizovací listina apod.). Intenzívně se zaměřuje na stále se měnící potřeby a přání účastníků a tyto činnosti zajišťuje prostřednictvím svých profesionálních pracovníků a externích odborníků. Školní vzdělávací program SVČ v souladu s § 5 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (dále jen školský zákon), obsahuje identifikační údaje, charakteristiku zařízení, stanovuje cíle vzdělávání včetně jejich konkrétní podoby, formy, délku, obsah a časový plán vzdělávání, podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání, včetně podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, označení dokladu o ukončeném vzdělání. Dále obsahuje popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek a podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání v SVČ uskutečňuje.

SVČ Opava poskytuje zájmové vzdělávání, které se uskutečňuje ve formách příležitostných a pravidelných aktivit, táborových a pobytových akcí, výchovných vzdělávacích programů, soutěží, osvětové činnosti a individuálních prací. Činnost je určena pro děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky a další osoby — a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo podmínky. SVČ dále poskytuje metodickou, odbornou, případně materiální pomoc účastníkům zájmového vzdělávání, školám a školským zařízením. Je jedním z center společenského života ve městě, zapojujeme se do realizace velkých městských akcí pořádaných Statutárním městem Opava.

Zájmové vzdělávání je považováno za veřejnou službu poskytovanou ve středisku volného času za úplatu v souladu s § 12 vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb.

3. Cíle zájmového vzdělávání

Obecné cíle vycházejí z § 2 odst.2 školského zákona a v SVČ jsou jimi zejména:

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- b) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
- c) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
- d) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,

- e) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- f) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

3.1. Dlouhodobé cíle

Dlouhodobé cíle vycházejí především z dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy MŠMT a z dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy MSK, který byl přijat usnesením ze dne 21. 2. 2008.

V této oblasti roste význam především neformálního vzdělávání, které nabízejí zájemcům hlavně střediska volného času, jako záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů, založených na uceleném systému hodnot. Protože neformální vzdělávání se stává důležitou součástí celoživotního učení, stávají se účastníky zájmového vzdělávání ve střediscích volného času v souladu s novou legislativou mimo dětí, žáků a studentů také všechny věkové skupiny obyvatel."

3.2. Krátkodobé cíle

- a) další zefektivňování činnosti a vyšší míra využití SVČ mládeží za daných ekonomických podmínek při zachování jejich specifik, zavádění nových prvků a přitažlivějších forem práce se staršími dětmi a mládeží, rozšiřování jednorázových aktivit,
- b) další zajišťování kvalitní propagace činnosti SVČ, obsahující nabídku v oblasti mimoškolní činnosti dětí a zvláště dospívající mládeže,
- c) zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků a sledování jejich práce směrem k zavádění nových prvků a forem práce s dětmi a především s mládeží,
- d) rozvoj mezinárodních aktivit, výměn dětí a mládeže, spolupráce s organizacemi dětí a mládeže zemí EU a partnerských měst Opavy,
- e) zachování výše příspěvků na úhradu nákladů na činnost ze strany účastníků tak, aby účast na činnostech poskytovaných SVČ nebyla limitována sociálními možnostmi účastníků.

Konkrétní - krátkodobé cíle jsou podrobně rozpracovány v plánu činnosti SVČ na příslušný školní rok. Základním krátkodobým cílem zájmového vzdělávání v SVČ je rozvoj klíčových kompetencí, které lze souhrnně definovat: „Umím aktivně a smysluplně naplňovat svůj volný čas a rozvíjet tak dále svůj zájem a nadání“.

Účastník vzdělávání - dítě, žák, student, pedagogický pracovník, popřípadě další osoba tak v různých formách zájmového vzdělávání vytváří zejména následné klíčové kompetence:

- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času; vybírá přiměřené aktivity ke kompenzaci stresu; vytváří návyky pro udržení zdravého životního stylu;
- vybírá vhodné způsoby, metody a strategie;
- plánuje, organizuje a řídí vlastní volný čas;
- vyhledává a třídí informace vedoucí k výběru vhodných aktivit dle osobních dispozic;
- rozvíjí své zájmy a záliby;
- umí říci ne na nevhodné aktivity;
- umí vhodně relaxovat;

- pracovní nasazení a stres dokáže kompenzovat vhodnými a kvalitními aktivitami;
- rozvíjí a vede profesní orientaci, odbornost, talent;
- vede k seberealizaci;
- zvyšuje zdravé sebevědomí a prohlubuje sebereflexi.

Lze konstatovat, že již sama skutečnost, že se účastník přihlásí a aktivně se do libovolné formy zájmového vzdělávání zapojuje, je významnou klíčovou kompetencí. Tato skutečnost je podložena tím, že účastník (příp. jeho zákonný zástupce) potvrdí svůj zájem o konkrétní činnost jejím vyhledáním v rozsáhlé nabídce subjektů působících na trhu volného času, čímž prokazuje mj. schopnost práce s informacemi včetně jejich dalšího využití v následné komunikaci s realizátorem, orientaci ve městě a v jeho dopravním systému, a při vlastní realizaci pravidelných forem zájmového vzdělávání prokazuje i schopnost udržení svého zájmu po delší časový úsek.

Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti a rozvoj osobnosti člověka.

Středisko volného času se dále podílí na další péči o nadané děti, žáky a studenty a spolupráci se školami a dalšími institucemi, rovněž na organizaci soutěží a přehlídek dětí a žáků. Záměrem je podpořit co nejširší rozvoj osobnosti všech účastníků zájmového vzdělávání s důrazem na utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, které jsou pro ně dosažitelné, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Kompetence komunikativní

- Chápání a respektování pozitivního sociálního klima, posilování sebevědomí, umět se vyrovnat s neúspěchem.
- Formování postojů k významným společenským hodnotám, vést k všestranné a účinné komunikaci.
- Učit obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názoru jiných
- Ovlivňovat kultivovanost verbálního i neverbálního projevu.
- Vést k komunikaci ve skupině, v různých věkových a sociálních vrstvách
- Využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím.
- Využití získaných dovedností k prezentaci na veřejnosti a spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- Pochopit důležitost společenství, být součástí dobrého týmu a podílet se na vytváření pravidel týmové spolupráce.
- Podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi, umět v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
- Vytvářet pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.
- Využití prostorového a společenského zázemí.

Kompetence občanské

- Respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, znát svá práva a povinnosti.
- Umět se rozhodnout podle dané situace, dle svých možností poskytnout účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Respektovat, chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, pěstovat smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění a sportovních aktivit.
- Pochopit základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, podporovat ochranu zdraví.

Kompetence pracovní

- Používat bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, pinit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- Přístupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality funkčnosti, hospodárnosti společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí, kulturních a společenských hodnot.
- Využívat získané znalosti a dovednosti v jednotlivých vzdělávacích aktivitách v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí profesní orientaci.
- Vést k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti s využitím praktických poznatků.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejruznější problémovou situaci, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů s využitím vlastního úsudku a zkušeností.
- Vyhledat informace vhodné k řešení problémů, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechat se odradit případným nezdarem.
- Kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů.

Kompetence k trávení volného času

- Rozvoj schopností aktivního trávení volného času
- Vytváření návyku pro udržení zdravého životního stylu
- Rozvoj svých zájmů a zálib
- Rozvoj odbornosti, tolerance a seberealizace
- Zvyšování zdravého sebevědomí
- Výběrem přiměřené aktivity kompenzovat stresové a zátěžové situace
- Vyhledávat a třídit informace vedoucí k výběru vhodných aktivit dle osobních dispozic
- Vybírat vhodné způsoby, metody a strategie, plánovat a řídit vlastní volný čas

- Rozvoj vědomostí, dovedností a návyků k budoucí profesní orientaci

Úroveň klíčových kompetencí získaných v průběhu zájmového vzdělávání není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nadpředmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah, aktivity a činnosti, které ve středisku volného času probíhají.

4. Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání podle vyhlášky MŠMT ČR č. 74/2005 Sb. SVČ Opava uskutečňuje těmito formami činností.

- a) příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností,
- b) pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností,
- c) táborovou činností a další činností spojenou s pobytem mimo místo,
- d) osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací,
- e) individuální práci, vytvářením podmínek pro rozvoj nadání,
- f) využitím otevřené nabídky spontánních činností.

ad a) Příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností se rozumí především realizace příležitostných akcí nejrůznějšího druhu, různých typů soutěží, představení a vystoupení našich zájmových útvarů při akcích pro veřejnost, příprava a realizace vzdělávacích akcí pro veřejnost, konzultační a metodická pomoc dalším subjektům.

ad b) Pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností se rozumí především činnost zájmových útvarů - tj. kroužků, souborů, klubů a oddílů.

ad c) Táborovou činností a další činností spojenou s pobytem mimo místo, kde SVČ Opava vykonává svou činnost, se rozumí organizace pobytových akcí a táborů v prázdninových týdnech.

ad d) Osvětovou činností a prevencí sociálně patologických jevů je ve své podstatě celá činnost SVČ, jehož pedagogové na své klienty celoročně pozitivně působí jak při pravidelné, tak příležitostné činnosti.

ad e) Individuální práci a rozvojem nadání svých klientů se zabývají zejména v některých technicky zaměřených kroužcích, které lze zároveň považovat za přípravu na budoucí povolání – např. elektro kroužek, modelářství, výpočetní technika, kutil, přírodovědné kroužky, ale také keramika, taneční soubory (taneční konzervatoře) apod.

ad f) Spontánní aktivity provozujeme v rámci omezených prostorových možností, zejména v zahradě SVČ Husova a v zahradě SVČ Jaselská, v učebnách není pro tuto činnost volný prostor.

5. Délka zájmového vzdělávání a časový plán

Středisko volného času vykonává činnost po celý kalendářní rok a to i ve dnech, kdy neprobíhá školní vyučování.

Délka a časový plán vzdělávání jsou zpracovány především pro pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost. U dalších forem vzdělávání s ohledem na jejich charakter je možné jejich částečné zpracování. Podrobně jsou pak rozpracovány a popsány v plánu činnosti

na příslušný školní rok. Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost probíhá zpravidla v jednoletých cyklech.

V průběhu jednoletého cyklu se účastník seznámí a osvojí si základní dovednosti v dané oblasti, dále rozvíjí základní dovednosti, vědomosti a návyky, tj příslušné klíčové kompetence.

Školní rok začíná 1. září a končí 31. srpna následujícího kalendářního roku. Většina forem vzdělávání je realizována v období školního vyučování s tím, že pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmovou činnost je zahájena podle jejího zaměření v průběhu září, nejpozději však 1. října. SVČ zajišťuje některé z forem vzdělávání i v období školních prázdnin (tábory, příležitostná činnost a spontánní aktivity).

Vyučovací hodina v pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti trvá 60 minut a lze ji dělit nebo spojovat.

6. Popis materiálních podmínek

Celkově je středisko volného času vybaveno standardně a splňuje veškeré požadavky účastníků pro realizaci všech výše uvedených forem činnosti, s výjimkou nabídky spontánních činností. Má k dispozici jak víceúčelové učebny a sál, tak i specializované pracovny, prostory pro ukládání materiálu a učebních pomůcek. Na obou součástech SVČ jsou relaxační zóny i prostory pro rodiče čekající na účastníky činností. Účastníci činností mají k dispozici v dostatečném rozsahu hygienická zázemí i místa pro odkládání oděvů. Pedagogům pak slouží zázemí v kancelářích vybavených moderní informační a komunikační technikou.

6.1 Ředitelství

Ředitelství sídlí v budově na Jaselská 4 a částečně užívá její přízemí. Ostatní podmínky jsou popsány v kapitole 6.2.

6.2 SVČ Opava, Jaselská 4

SVČ sídlí v jednopodlažní budově, která byla vybudována asi před sto lety jako malotřídní škola. Dětem a mládeži za účelem provozování zájmových a vzdělávacích aktivit různých forem slouží od rekonstrukce v roce 1976. Budova a přilehlé venkovní prostory byly zrenovovány (sanace vlhkého zdiva, plynofikace kotelny, fasáda, nový vodovodní řád...) a v současné době jsou v poměrně dobrém technickém stavu. Nevýhodou je, že budova není bezbariérová.

V suterénu je kromě technického zázemí (kotelna, sklad, dílna pro správce budovy) učebna pro kutily. V přízemí je taneční sál, tělocvična s nízkou horolezeckou stěnou, kanceláře, šatny, sprchy. V prvním patře se nachází malý sál, elektro, modelářská, keramická a výtvarná dílna, počítačová a jazyková učebna, dva sklady a šatny k učebnám. Na zahradě je vybudováno asfaltové víceúčelové hřiště pro míčové hry a tenis. Na půdě je nevyužitý prostor — velmi vhodný pro rozšíření prostor o půdní vestavbu.

Objekt je situován asi 500 m od centra, s dobrou dopravní dostupností, má poměrně dobré prostorové zázemí.

6.3 SVČ Opava, Husova 17

Pobočka SVČ se nachází na ul. Husova 17 v Opavě. Budova je v majetku České církve husitské. V tomto objektu máme pronajaty prostory pro oddělení sportu, turistiky a přírodovědy a loutkové divadlo. Součástí objektu je poměrně velká zahrada, kterou spravuje Pozemkový fond ČR a kterou máme v pronájmu.

K zabezpečení činnosti přírodovědně a chovatelsky orientovaných forem zájmového vzdělávání využíváme:

- Skleník s prostorem pro vodní i suchozemské želvy, klece pro fretku, činčilu, pískomily, morčata, myši a voliéry pro exotické ptactvo.
- Domeček, ve kterém je teraristika, akvaristika, klubovna, přípravná krmiva.
- Voliéry v prostoru zahrady.

K zabezpečení činnosti turisticky a sportovně zaměřených kroužků jsou určeny tři klubovny v 2. NP budovy a střelnice v půdních prostorách budovy. Ve 2.NP jsou umístěny také dvě kanceláře pedagogů, 1 kancelář vedoucí provozu a kancelář vedoucí loutkového divadla.

6.4 Loutkové divadlo Opava, Husova 17

Loutkové divadlo má k dispozici scénu se zázemím, technickou kabinou, skladem kulis a 1 zkušebnu v 1. NP budovy, 1 sklad v 1. NP budovy a malou stolařskou dílnu ve dvoře objektu.

6.5. Další pronajaté prostory pro činnost SVČ

Vzhledem k nedostatku prostor pro činnost zajišťujeme podmínky pro práci kroužků také v pronajatých prostorách — tělocvičnách (pro činnost sportovních kroužků a pohybových aktivit), krytého bazénu (pro činnost vodáckých a sportovních kroužků), lední plochy pro školu bruslení, herny stolního tenisu a dalších specializovaných prostor. V prostorách bunkru v Městských sadech provozujeme bunkr, který slouží jako sklad lodí a prostor pro schůzky vodáckých kroužků v letních měsících.

Pro sportovní kroužky provozujeme tělocvičnu v prostorách areálu magistrátu na Krnovské ulici. Jedná se standardní velikost tělocvičny pro míčové hry.

6.6. Ubytovací možnosti

Pro celoroční ubytování slouží srub na Melečku u Žimrovic, který má kapacitu 15 lůžek. Jedná se o turistický objekt bez elektrické energie a přípojky vody a kanalizace. Tento srub hojně využívají především turistické oddíly.

V letních měsících nabízíme ubytování pro letní táborovou činnost ve stanové základně v Tošovicích. Základna má kapacitu 20 stanů s dřevěnými podsadami. Součástí základny je dřevěný srub, ve kterém je kuchyně a přes zimu uskladněny dřevěné konstrukce stanů.

7. Popis personálních podmínek

V organizaci je zaměstnáno průměrně 20 interních zaměstnanců, z toho 12 pedagogických zaměstnanců a 7 ekonomických a provozních zaměstnanců (z toho 4 technický provoz a 2 ekonomičtí zaměstnanci). V rámci dohod máme zaměstnány vrátné a uklízečku tělocvičny na Krnovské ulici. Činnost je také zajišťována zaměstnanci externími, a to převážně pedagogy, kteří zajišťují pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost.

Všech 12 interních pedagogů volného času plně splňuje pedagogickou způsobilost pro přímou pedagogickou činnost podle Zákona o pedagogických pracovnících č. 563/2004 Sb.

Kompetence pedagogických zaměstnanců vycházejí z potřeby aktivní spoluúčasti na přípravě a realizaci všech činností. Pedagog SVČ je kompetentní k volbě metod, forem, postupů práce, vedení a spolupráce s externími pracovníky. Pedagog má možnost propojovat činnosti v rámci oblasti svého působení a po dohodě i s ostatními odděleními. S kompetencemi přijímá pedagog i osobní zodpovědnost za dodržování bezpečnosti, vnitřního řádu a plánu činnosti.

Pedagogičtí pracovníci si doplňují a rozšiřují odborné znalosti, a to zejména na seminářích nebo školeních, které jim zajišťuje SVČ v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP).

Z provozních zaměstnanců plní všichni kvalifikační předpoklady nebo požadavky na obor vzdělání stanovené vnitřním platovým předpisem, pouze ekonom nesplňuje požadavek vzdělání pro platovou třídu, ve které je podle druhu práce zařazena. Provozní zaměstnanci se zúčastňují odborných seminářů ve svém oboru.

Tým zaměstnanců SVČ Opava je schopen týmové spolupráce, vytváří na svém pracovišti přátelské klima, vůči účastníkům zájmového vzdělávání uplatňuje profesionální, laskavý a přátelský přístup.

Nástin profilu pedagoga volného času v SVČ:

- Má manažerské schopnosti. Je organizačně zdatný, zná a sleduje trendy volnočasových aktivit. Je komunikativní.
- Umí připravit a zorganizovat nabídku různých zájmových aktivit pro volný čas — pro klienty různých věkových skupin.
- Zná metodiku vedení zájmových činností a umí ji tvořivě aplikovat.
- Je kreativní a pro své záměry dokáže získat široký okruh spolupracovníků — externistů, kterým zajišťuje servisní pedagogické služby pro jejich odbornou činnost v zařízení.
- Je vybaven ekonomickými znalostmi a dokáže pro své záměry připravit ekonomickou rozvahu a provedené akce ekonomicky vyhodnotit.
- Zná a umí aplikovat pedagogické zásady výchovy mimo vyučování a psychologické zásady volnočasových aktivit.
- Má právní vědomí.
- Ovládá bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti.

8. Popis ekonomických podmínek

Přímé náklady na vzdělávání jsou poskytovány organizaci MŠMT prostřednictvím MSK podle prokázaných výkonů SVČ. Z těchto nákladů jsou hrazeny „přímé náklady“ — tj. mzdové náhrady a částečně náklady na učební pomůcky.

Ekonomické podmínky pro činnost organizace jsou stanoveny a limitovány rozpočtem, který vychází z neinvestičního příspěvku poskytovaného Statutárním městem Opava.

Významná část provozních nákladů na činnost je hrazena z vlastních výnosů, které tvoří zejména úplaty za zájmové vzdělávání, náhrady nákladů, vstupné a startovné, tržby za služby a další příjmy.

Výše úplaty za zájmové vzdělávání je stanovena podle výše provozních nákladů za předchozí účetní období takto:

- a) Pro pravidelnou činnost v červnu pro následující školní rok v součinnosti s přípravou nabídky zájmové činnosti pravidelné.
- b) Úplata za tábory se upravuje podle výše nákladů na tábor.
- c) Ceny vstupného jsou kalkulovány podle aktuálních nákladů a případného získání grantové podpory a sponzorských darů a jsou zveřejňovány vždy před konáním akce.

Stanovení výše úplaty — rozpočtové výdaje na účastníka nesmí překročit rozpočtované výdaje na účastníka o více než 80 %, V ostatních případech nesmí výše úplaty překročit 180 % průměrných skutečných neinvestičních výdajů na účastníka v uplynulém kalendářním roce ve stejné nebo obdobné činnosti.

Podmínky výše úplaty, termíny splatnosti, vrácení úplaty, poměrnou část, slevy aj. spravuje příslušná směrnice.

Podle § 11, odst. 3 vyhlášky 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání je možné úplatu snížit, resp. prominout dítěti, žákovi nebo studentovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příplatek, který podle zvláštního právního předpisu pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba, nebo dítěti, žákovi nebo studentovi, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči podle zvláštního právního předpisu a tento příspěvek nebo jeho část je vyplácena a pokud výše uvedené skutečnosti prokáže řediteli SVČ. O snížení nebo prominutí úplaty za zájmové vzdělávání žádá účastník nebo jeho zákonný zástupce písemně ředitelku SVČ Opava. Rozhodnutí je žadatelům zasláno na základě správního řízení v zákonné lhůtě.

Zatím to nerealizujeme, vzhledem k tomu, že není možné získat dotaci od města na podporu pravidelné a táborové činnosti a případný schodek bychom museli rozpočítat do plateb ostatních účastníků.

Hospodaření střediska volného času podléhá režimu kontrolního systému, zpracovaného ve zvláštní ekonomické směrnici. Vnitřní kontrolní systém slouží k včasnému a spolehlivému informování vedoucích zaměstnanců o nakládání s veřejnými prostředky a k zajištění hospodárného, efektivního a účelného výkonu činnosti zabezpečovaných naší organizací; k zajišťování, vyhodnocování a minimalizaci provozních, finančních, právních a dalších rizik vznikajících při chodu organizace.

9. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Všechny prostory SVČ Opava jsou z hlediska bezpečnosti kontrolovány 1 x ročně externích bezpečnostním technikem a průběžně monitorovány pracovníky SVČ Opava. Celkově lze konstatovat, že všechny prostory, které SVČ užívá ke své činnosti mají zdravé prostředí, prostory užívané pro činnost školského zařízení jsou řádně zkolaudovány a splňují hygienické normy pro realizované činnosti. Pravidelně se provádí úklid, místnosti jsou větratelné a nábytek ergonomicky odpovídá věku účastníků. Dlouhodobě se zlepšuje kvalita vnitřního vybavení a modernizují se i relaxační zóny a prostory určené k čekání rodičů. Ve všech prostorách SVČ je zakázáno kouřit, požívat alkoholické nápoje a další zdraví škodlivé látky. V objektech jsou označeny únikové východy, nebezpečné předměty a jsou určena místa pro poskytnutí první pomoci. Veškeré podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví jsou pravidelně monitorovány externím auditorem a zjištěné nedostatky průběžně odstraňovány.

Z hlediska psychosociálních podmínek je v SVČ vytvářeno zdravé sociální klima s prvky partnerství, které přispívá k naplňování potřeb účastníků činností, a účastníci jsou rovněž chráněni před případným násilným chováním, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy školeným personálem.

10. Podmínky přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

10.1 Přijímání uchazečů

Činnost SVČ je určena pro děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky, zákonné zástupce nezletilých účastníků, popřípadě další osoby, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky.

O přijetí účastníka k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti a táborové činnosti rozhoduje ředitel nebo jeho zástupce na základě přijetí písemné přihlášky podepsané uchazečem, u osob mladších 18 let podepsané zákonným zástupcem uchazeče.

K ostatním aktivitám (příležitostné činnosti, soutěžím, spontánním aktivitám atd.) jsou účastníci přijímáni na základě přihlášení — dle povahy činnosti — telefonicky, úhradou vstupného, kurzovného atd.

Uchazeči o zájmové vzdělávání jsou přijímáni do relevantních forem činností na základě těchto kritérií:

- a) **Kapacita** - je různě definována pro jednotlivé formy i obory činnosti. Pro pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost a táborovou činnost je stanovena v plánu činnosti na příslušný školní rok, u dalších forem činnosti je určena aktuálními podmínkami a prostorovými možnostmi určenými pro realizovanou činnost.
- b) **Věk** — pro pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost a táborovou činnost je stanoven věkový interval pro uchazeče, u většiny dalších forem činností není rozhodujícím, ale jen doporučujícím faktorem a věkový interval není pevně stanoven.
- c) **Uhrazení úplaty** — podmínkou pro přijetí do některých forem činností, kde se zájmové vzdělávání poskytuje za úplatu, je uhrazení úplaty předem. Splatnost úplaty v pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je ředitelkou stanovena tak, aby byla tato úplata splatná nejpozději před ukončením účasti v této činnosti. Úplata je splatná buď jednou roční splátkou, nebo ve dvou pololetních splátkách, nebo ve splátkách čtvrtletních.

10.2 Průběh

Průběh zájmového vzdělávání je závislý na formách a typech činností a je podrobně popsán v plánu činnosti na příslušný školní rok. V případě závažného a opakovaného porušení vnitřního nebo provozního řádu SVČ je ředitelka oprávněna účastníka vzdělávání podmíněčně případně nepodmínečně vyloučit.

10.3 Ukončování vzdělávání

Při ukončování jednotlivých aktivit není vydáváno osvědčení o absolvování. Zájemci mohou o vydání potvrzení požádat vedení SVČ v případě, že toto potvrzení potřebují (např. jako přílohu přihlášky na střední školu apod.). Na závěr pravidelné činnosti v I. i II. pololetí školního roku pořádá SVČ pro rodiče a veřejnost přehlídku zájmových útvarů, aby členové ZÚ předvedli výsledky své práce ve školním roce.

Při zajišťování výchovně vzdělávacích a provozních úkolů jsou všichni zaměstnanci povinni dodržovat zásady Zákoníku práce a předpisy o BOZP a PO a další obecně závazné předpisy.

Ke specifikaci jednotlivých činností a provozu učeben jsou vydány provozní řády, které jsou vyvěšeny v jednotlivých učebnách a Řád členů, klientů a návštěvníků SVČ.

11. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Všichni uchazeči o zájmové vzdělávání se speciálními potřebami mají možnost se jej účastnit a jsou plně integrováni do všech forem činností, pokud obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem.

Pedagogové vytvářejí optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého účastníka k učení i ke komunikaci s ostatními a pomáhat mu k dosažení co největší samostatnosti.

Mezi účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami patří i nadaní účastníci. SVČ vytváří podmínky pro další rozvoj jejich nadání ve všech formách zájmového vzdělávání.

12. Obsah zájmového vzdělávání v SVČ

Základní pojetí obsahu zájmového vzdělávání

Činnost SVČ se uskutečňuje ve více oblastech zájmového vzdělávání. Obsah zájmového vzdělávání vychází z principu rozvoje klíčových kompetencí, a to jak v jejich šířce, tak i ve vertikálním rozvrstvení. Již proto, že se SVČ zaměřuje na veškeré formy činnosti, je zřejmé, že klíčové kompetence se v některých z těchto forem nemohou realizovat ve standardním pojetí. Zásadní význam v tomto smyslu mají následující formy činnosti:

- a) pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnosti
- b) táborová činnost
- c) příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tématická rekreační činnost
- d) osvětová činnost včetně shromažďování a poskytování informací účastníkům
- e) péče o nadané děti, žáky a studenty prostřednictvím vzdělávacích programů, kurzů a exkurzí,
- f) organizování soutěží a přehlídek dětí a žáků

Obsah zájmového vzdělávání ve všech jeho formách v SVČ koresponduje se základním principem otevřenosti, je postaven tak, aby umožnil jejich realizaci s přihlédnutím k věku, individuálním možnostem, zájmům a potřebám všech účastníků. Účastníci získávají nejen znalosti a dovednosti, ale jsou vedeni k jejich využití v praxi.

Obsahem činnosti SVČ Jaselská jsou zejména tyto činnosti:

- **Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmovou činnost v oblastech:**
 - Umění a hudba - výtvarná výchova, keramika, hra na hudební nástroje (kytara), tanec, národopis, pohybová výchova, angličtina, africké bubny a bicí soupravy, disko, pěvecké sbory,
 - Pohyb a sport - jóga, gymnastika, relaxační a zdravotní cvičení, aerobik, stolní tenis, atletika, florbal, badminton, volejbal, bruslení, bilcros
 - Technika - počítače, modeláři, radio-elektro
 - jednorázové i cyklické akce různého typu a zaměření - koncerty, workshopy, sportovně-relaxační aktivity, hry, soutěže, přehlídky, besídky, karnevaly, soustředění
- **Táborová činnost a další činnosti spojené s pobytem**
 - tábory a výjezdní akce konané zejména v době školních prázdnin, dnů pracovního klidu a svátků

- **Soutěže**
 - vlastní soutěže zaměřené na tanec, zpěv, pohyb a sport

Obsahem činnosti SVČ Husova jsou zejména tyto činnosti:

- **Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost v oblastech:**
 - Přírodověda - kroužky teraristické, akvaristické, chovatelské, rybářství
 - Turistika — vodáctví, turistika, střelba, lyžování
- **Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost**
 - jednorázové i cyklické akce různého typu a zaměření — přírodovědné a enviromentální hry, soutěže, akce vázané na tradice či významné události, výstavy, minizoo, kurzy lyžování, vodácké kurzy
- **Nabídka spontánních činností**
 - klub otevřených dveří zaměřený na přírodu a kontakt se zvířaty v zahradě SVC Husova
- **Táborová činnost a další činnosti spojené s pobytem**
 - většinou turisticky, lyžařsky a vodácky motivované tábory a výjezdní akce konané zejména v době školních prázdnin, dnů pracovního klidu a svátků
- **Osvětová činnost**
 - přednášky pro veřejnost a školy
- **Soutěže**
 - veškerá okrsková, okresní a krajská kola soutěží vyhlašovaných MŠMT
 - vlastní soutěže — chovatelské dovednosti
- **Péče o nadané děti, žáky a studenty**
 - vzdělávací a výukové programy pro školy se zaměřením na enviromentální výuku

Obsahem činnosti Loutkového divadla SVČ jsou zejména tyto činnosti:

- **Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost v oblastech:**
 - amatérské divadelní a loutkoherecké soubory dětí, mládeže a dospělých
- **Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost**
 - pravidelná nedělní představení pro rodiče s dětmi
 - představení divadelních souborů pro veřejnost
 - účast souborů na soutěžích a přehlídkách v rámci ČR
- **Táborová činnost a další činnosti spojené s pobytem**
 - divadelně zaměřené tábory a výjezdní akce konané zejména v době školních prázdnin, dnů pracovního klidu a svátků
- **Osvětová činnost**
 - Není ve smyslu vyhlášky č. 74/2005 Sb. v Loutkovém divadle realizována
- **Soutěže**

- okresní soutěže dětských recitátorů a dětských divadelních souborů
- krajská soutěž loutkářských souborů

13. Evaluace a autoevaluace

SVČ zjišťuje hodnocením od účastníků činností, zda jednotlivé formy zájmového vzdělávání odpovídají jejich potřebám, požadavkům a přáním. Zároveň provádí vlastní hodnocení činnosti (viz. Výroční zprávy o činnosti Střediska volného času, Opava, příspěvková organizace za jednotlivé školní roky) a z obou těchto hodnocení vychází při návrhu plánu činnosti na další období.

14. Závěrečná ustanovení

Školní vzdělávací program byl sestaven a projednám poradou vedení a vstoupil v platnost dne 1. ledna 2018.

Mgr. Soňa Wenzelová
ředitelka SVČ Opava